

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

18 квітня 2018 року

Чернівці - 2018

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Цигикало О.В. (відповідальний секретар), Чернікова Г.М. (секретар), Малик Ю.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 18 квітня 2018 р.). Чернівці, 2018. 562 с.

У збірника містяться матеріали навчально-методичної конференції науково-педагогічних працівників Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні та психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження Європейської кредитно-трансферної системи, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки освітнього процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 22 березня 2018).

ISBN 978-966-967-528-0

© Вищий державний навчальний заклад
України «Буковинський державний
медичний університет», 2018

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(м. Чернівці, 18 квітня 2018 року)**

“Досвід та проблеми підготовки студентів на додипломному етапі”

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (E-LEARNING) У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

І.В. Лукашевич, В.П. Присяжнюк

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

В наш час відбувається інтенсивна глобалізація суспільства. Крім політичних та економічних умов, цьому сприяє і глобалізація освіти. Кожних 5-7 років потік медичної інформації подвоюється, обмін медичними знаннями значно розширюється завдяки соціальним та науковим контактам. В рутинну практику починають приходити передові технології та методи лікування. Телемедицина вже стала реальністю. Регулярно оновлюються стандарти лікування та принципи доказової медицини. Якщо раніше професійні знання отримували за рахунок особистого спілкування та читання періодичних видань, то сьогодні на перший план виходить віртуальне спілкування в комп'ютерних мережах, що значно зменшує час, щоб знайти потрібну інформацію. Майже всі основні медичні видання та бібліотеки представлені в Інтернеті, є можливість переглядати в режимі реального часу трансляції різних медичні форумів та конференцій. Лікарі мають можливість зв'язатися з колегами по електронній пошті і Skype. Всі міжнародні та національні наукові лікарські товариства мають сайти, де своєчасно публікуються нові методичні рекомендації, стандарти, наукові статті та огляди.

Сучасні вимоги ефективної роботи в умовах міжнародної професійної медичної спільноти вимагає від майбутніх лікарів володіння навичками роботи не тільки з фонендоскопом і скальпеля, але і з не менш важливими професійні інструменти: комп'ютером та Інтернетом.

Вперше термін E-Learning був використаний в жовтні 1999 року в Лос-Анжелесі на семінарі CBT Systems. У 2001 році Європейська комісія визначила освіту E-Learning як спосіб підвищення якості освіти за рахунок використання нових інтернет і мультимедійних технологій, що сприяє якісному поліпшенню доступу до ресурсів та віддаленому обміну знаннями, допомагає спільній роботі в режимі реального часу. E-Learning сьогодні трактується як навчання використання сучасних інформаційних технологій (аудіо, відео, 3D-моделей, діаграм, текстів, тощо). Першими, хто почав активно використовувати дистанційне навчання у медичній освіті були США. В Європі найбільш активно E-Learning використовують у Фінляндії, Німеччині, Великобританії, Італії.

Слід враховувати, що сучасна медична освіта вимагає засвоєння і розуміння великих обсягів інформації, вміння використовувати клінічні навички та фармакологічні знання, самостійного пошуку та опрацювання додаткової інформації з багатьох джерел. Постійний великий потік інформації може налякати і заплутати студента, тим самим знижуючи інтерес до навчання. E-Learning дозволяє урізноманітнити процес навчання, наочно демонструючи

процеси, що відбуваються в організмі людини, полегшує пошук, структурування і засвоєння інформації. З допомогою E-Learning на практичних заняттях студенти мають змогу наочно засвоїти матеріал при розгляді різних клінічних випадків, надає можливість не тільки продемонструвати різноманітну симптоматику захворювань (можливості демонстрації якої на пацієнтах утруднені), але і вивчати інструментальну діагностику захворювань. Крім того, студент може самостійно, в домашніх умовах, використовувати мультимедійні дані в процесі підготовки до аудиторних занять. Це допомагає зацікавити студентів, підвищити їх мотивацію до навчання. Саме тому, застосування засобів E-Learning повинно носити систематичний характер і бути невід'ємною частиною учбового процесу на всіх етапах підготовки студента.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ ОЦІНКА В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Р.П. Ляшук

Кафедра внутрішньої медицини

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

На якість знань випускників медичних закладів вищої освіти впливають такі чинники:

1. Змінилася психологія та економічна доктрина лікарявання (Тетенев Ф.Ф. и др., 2010). Традиційна доктрина: лікар – пацієнт замінилася на нову: медпрацівник – клієнт, взаємовідносини яких регулюють ринкові поняття: товар – гроші (гроші – послуги).

2. У нинішніх умовах робота студента з хворими обмежена і тримається на ентузіазмі викладачів старшого покоління. Ні відеофільми, ні ділова гра, ні робота з фантомами, ні робота з артистами – волонтерами не можуть замінити джерело формування клінічних знань, клінічного мислення: хворий – студент – викладач. Прийнята західна система підготовки лікаря має на увазі засвоєння студентами фундаментальних знань. Щоб отримати право лікувати, потрібно вчитися ще від 2 до 5 років для повноцінного входження у певну клінічну спеціальність. У цій системі є протиріччя. Клінічне мислення, як і мислення людини взагалі, формується у молодому віці, до 20 років. Пізніше юнацьке захоплення від професії проходить, а приходить прагматизм, спрацьовує закон економії мислення. В цих умовах філософське бачення професії лікаря зберігається у невеликій частини молодих людей, які за природою структури особистості та інтелекту йдуть в науку.

3. Теорія діагностики у ЗВО практично не викладається. В списки проблем і питань за шифром 14.01.04 – внутрішні хвороби – вивчення теорії діагностики не входить.

4. Обсяг знань у клінічній медицині великий і швидко наростає. Відомо біля 100 тис. симптомів хвороб, 5 тис. синдромів і 10 тис. нозологічних форм. Весь обсяг знань запам'ятати неможливо, але лікар, озброєний теорією діагностики,

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОПТИМАЛЬНОЇ ТРИВОЖНОСТІ ТА ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ Н.М. Куліш, Н.Б. Решетілова	127
ПРОБЛЕМА ЕМОЦІЙНОГО ВИСНАЖЕННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ Л.Д. Кушнір	128
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ НАПИСАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРАЦЬ Л.Д. Кушнір, В.В. Вівсяник, О.В. Злогар, С.І. Фадеева	129
МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ» Г.І. Кшановська, І.А. Плеш, Л.Д. Борейко, С.М. Каратєєва	131
ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ У АСПЕКТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Г.М. Лапа, А.М. Семисюк.....	132
РОЛЬ ГЕНЕТИЧНИХ ЗАДАЧ У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ..... І.В. Ластівка	133
РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТУ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ І.В. Ластівка	134
СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ ТА САМООСВІТИ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.В. Лукашевич, Н.В. Бачук-Понич.....	135
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (E-LEARNING) У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ І.В. Лукашевич, В.П. Присяжнюк	137
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ ОЦІНКА В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ Р.П. Ляшук.....	138
З ІСТОРІЇ МЕДИЧНОГО ХАЛАТА Р.П. Ляшук.....	139
ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ПЕДІАТРІЇ» ТА ШЛЯХИ ЇГО ПОКРАЩАННЯ О.В. Макарова.....	140
ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК РІЗНОВИД САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ Ю.Ю. Малик, Т.О. Семенюк, Н.П. Пентелейчук, Л.А. Андрушак	141
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» Ю.Ю. Малик, Н.П. Пентелейчук, Т.О. Семенюк	143
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ОКРЕМИХ КОМПОНЕНТІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Н.М. Малкович.....	144
ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ Т.Б. Мандзюк, І.І. Дроник, А.А. Шостенко	146
СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ СТУДЕНТАМИ М.В. Мандрик-Мельничук	147